

Ada Dapper, Wetenschapper
Kunstmenu 2021/2022
Lesbrief - onderbouw

HKU Makers: Tijme Olthof, Suzan van der Poel, Tabe Bosma en Thom van de Haar
Regie: Els van der Jagt
I.s.m.: Cultuuronderwijs Utrecht

Inhoudsopgave:

Voorwoord:	Blz. 3
Algemene informatie:	Blz. 4
De Lesbrief:	Blz. 5
Educatie voorafgaand aan de voorstelling:	Blz. 6
Optie 1: Nieuwe beroepen maken	Blz. 6
Optie 2: Waar of niet waar	Blz. 7
Optie 3: De Hal van Gedachten	Blz. 8
Theater Etiquette – regels van het theater:	Blz. 9
Tot slot:	Blz. 11
Bijlage 1	Blz. 12
Bijlage 2	Blz. 13
Bijlage 3	Blz. 15

Voorwoord

Beste leerkracht,

Binnenkort bezoekt u met uw klas de voorstelling 'Ada Dapper, Wetenschapper', deze lesbrieff dient als introductie, voorbereiding en verwerking van deze voorstelling. Wij zijn Tabe Bosma, Suzan van der Poel, Thom van de Haar en Tijme Olthof en wij komen onze voorstelling bij u op school spelen of op een gastschool in de buurt. Wij studeren momenteel aan de opleiding "Docent Theater" van de HKU in het tweede jaar. De afgelopen weken hebben we gewerkt aan deze voorstelling, onder regie van Els van der Jagt. We hebben gewerkt vanuit het thema van de Kinderboekenweek: Worden wat je wil/beroepen. De voorstelling duurt 30 minuten. Daarna zal er in dezelfde ruimte met de kinderen een lied uit de voorstelling worden gezongen, gevolgd door een kort nagesprek. Dit zal 10 minuten duren.

Tijme Olthof

Tabe Bosma

Suzan van der Poel

Thom van de Haar

Algemene informatie

Deze lesbrief bereidt de leerlingen voor op hun bezoek aan de voorstelling. Het zou fijn zijn als de opdrachten uit deze lesbrief voorafgaand aan de voorstelling aan de leerlingen wordt aangeboden.

De voornaamste redenen van deze opdrachten zijn:

- Enthousiasme en nieuwsgierigheid opwekken bij de leerlingen voor de voorstelling.
- De leerlingen kennis laten maken met het thema van de voorstelling.
- Begrip creëren waardoor de leerlingen meer plezier hebben tijdens het kijken.

Voelt u zich vooral vrij om opdrachten te kiezen die het best passen bij uw klas. Indien u vragen of opmerkingen heeft naar aanleiding van deze lesbrief dan kunt u contact met ons opnemen:

Suzan van der Poel: 06 – 48440696 – suusvdpoel@gmail.com

Tijme Olthof: 06 – 11717936 – tijmeolthof@gmail.com

Wij wensen u alvast een hele fijne voorstelling en tot snel!

Over de voorstelling

*Waarom zegt de klok tik? Waarom zegt de klok tok?
Waarom hebben we het nooit over grootmoeders klok?
Waarom hebben rozen van die puntige pinnen?
Waarom groeien de neusharen bij jou vanbinnen?*

Het hoofd van Ada Dapper zit vol met vragen. Ada is haar hele leven al nieuwsgierig naar van alles. Ze wil alles weten en onderzoeken. Maar wanneer haar vragen te lang duren en ze niet meer te beantwoorden zijn, sturen haar ouders haar naar de Denkstoel. Misschien dat ze daar op andere gedachten komt? Ada Dapper, wetenschapper is een voorstelling over worden wat je wilt, durven dromen en niet bang zijn voor een mislukking. Want voor een eerste mislukking hoef je je niet te schamen.

De voorstelling is gebaseerd op het boek *Ada Dapper, Wetenschapper*. Geschreven door Andrea Beaty en vertaald door Edward van de Vendel.

Educatie voorafgaand aan de voorstelling

Opdracht 1: Nieuwe beroepen maken

In de voorstelling zingt Ada een liedje over beroepen die ze kent en over beroepen die niet bestaan. Een wolkentemmer, ufo-piloot en een drakenverzorger (zie bijlage 1). In deze eerste opdracht kunnen de leerlingen hun eigen beroepen verzinnen en verbeelden.

Benodigdheden:

- Lijm
- Scharen
- Kleurplaten uit bijlage 2

In bijlage 2 staan drie kleurplaten. Print deze uit. Bespreek met de leerlingen welke onderdelen van beroepen er op de kleurplaten staan, en welke onderdelen je kan gebruiken voor een nieuw beroep.

Voer een kort kringgesprek:

“Wie/Wat ben je nu?” *Een zus/broer, een danser, een onderzoeker. Zelfverzekerd, moe, onzeker, boos, blij, stoer*

“Wat wil je later worden als je groot bent?” *Lief, lang, verliefd, een helper, Ik wil mezelf blijven, gelukkig, minder bang, nieuwsgierig, een vogel*

Geef de leerlingen de kleurplaten. Op één kleurplaat staat een poppetje dat ze een gezichtje mogen geven. Laat ze de losse onderdelen van de kleurplaten uitknippen en ze als een nieuw beroep bij elkaar zetten. Ze plakken deze op en rond het poppetje en zo maken ze een heel nieuw beroep. Laat de kinderen een naam voor dit beroep bedenken.

Bespreek welke beroepen er zijn gemaakt en wat je daarvoor moet kunnen. Beeld ze uit voor de klas en bespreek wat de taken zijn van dat beroep.

Opdracht 2: Waar of niet waar

Als tweede opdracht een “Waar of niet waar” spel. De leerlingen gaan in een kring zitten en de leerkracht noemt een stelling. Deze stellingen gaan over beroepen. De leerlingen die denken dat de stelling waar is gaan op hun stoel staan, en de leerlingen die denken dat de stelling niet waar is gaan onder de stoel liggen.

Daarna vraag je waarom ze denken dat de stelling waar of niet waar is. Dit om de beroepen, en tegelijkertijd het onderwerp van de voorstelling in te leiden.

De stellingen zijn:

- Bij de brandweer dragen ze een helm. **waar**
- Een dierenarts verzorgt mensen. **niet waar**
- Een politieagent schrijft bekeuringen. **waar**
- Een slager verkoopt brood. **niet waar**
- Een dokter werkt in een kazerne. **niet waar**
- Een bakker heeft een deegroller. **waar**
- Een strandwacht zit op een hoge stoel. **waar**
- Een boswachter heeft een verrekijsker. **waar**
- Een juf schrijft met een krijtje. **waar - niet waar***
- Een wetenschapper weet alles. **niet waar**

*Vroeger schreef een juf wel altijd met een krijtje.

Opdracht 3: Je eigen Hal van Gedachten

Als derde en laatste opdracht “de Hal van Gedachten.”

Ada Dapper wordt in de voorstelling op een gegeven moment naar haar denkstoel gestuurd om na te denken. Wanneer ze in de denkstoel zit, schieten haar gedachten alle kanten op: Waarom wordt het zo’n troep als ze iets onderzoekt? Waarom mag ze geen rommel maken?

Waarom? Wat? Hoe? Wanneer?

Ze tekent haar gedachten op de muur, een voorbeeld hiervan is te zien in Bijlage 3.

Opdracht:

1. Laat de leerlingen de voorbeeldtekening zien (zie Bijlage 3). Laat ze goed observeren. En vraag: Wat zou Ada gedacht hebben? Laat de leerlingen vertellen wat ze denken en maak samen een verhaal.

2. Iedere leerling krijgt een A4'tje. Laat de leerlingen zelf hun gedachten op papier tekenen aan de hand van de voorbeeldtekening.

De leerlingen krijgen 15 minuten om hun gedachten te tekeningen. Hang de gedachten tekeningen op en kijk en bespreek wat er gedacht/getekend is.

Theater Etiquette – regels/afspraken voor het kijken naar een theatervoorstelling

Het is fijn om van tevoren het bezoek aan de voorstelling te bespreken. Vraag aan de leerlingen of ze wel eens naar het theater geweest. Hoe was het om daar te zijn? Wat voor voorstelling hebben ze daar gezien? Hoe vonden ze dat? Wat was er anders aan dan bijvoorbeeld een film? Wat zijn acteurs precies? Bespreek dat ze nu niet in een theater gaan zitten maar in de... (aula, gymzaal, etc.)

Bij het kijken naar een voorstelling zijn er kijkregels. Voor de leerlingen is één kijkregel belangrijk: Je kijkt met je ogen, luistert met je oren en je mond is dicht.

Voor de leerkracht:

- *Je bent op tijd aanwezig*
De voorstelling begint op een afgesproken tijd.
- *Zorg dat de leerlingen voor de voorstelling naar de wc zijn geweest*
Als de voorstelling eenmaal is begonnen, is het storend als er heen en weer wordt gelopen. Zorg dus dat de leerlingen van tevoren zijn geweest. Het kan natuurlijk gebeuren dat iemand naar de wc moet, zorg dan dat de ruimte zo stil mogelijk wordt verlaten, zodat de rest van het publiek niet gestoord wordt.
- *Spullen*
Jassen, tassen, eten en drinken laat je in het lokaal. Kortom: je neemt alleen jezelf mee.
- *Media*
Het is niet toegestaan tijdens de voorstelling foto's of filmpjes te maken. (In overleg zou een leerkracht eventueel wel foto's kunnen maken voor een schoolkrant, schoolwebsite. Graag zouden we die persoon willen verzoeken aan de zijkant te gaan zitten en zeker niet de spelvloer te betreden.)

Spreek af met de leerlingen dat ze op hun plek blijven zitten. Als er meerdere begeleiders zijn, vragen wij hen om verspreid tussen de leerlingen plaats te nemen.

Tot slot

Mochten er na deze lesbrieff nog vragen zijn opgekomen, of als u nog iets anders wilt weten, dan kunt u contact opnemen met Suzan of Tijme. Wij hebben er erg veel zin in en zien u graag bij de voorstelling!

Tot snel!

Met vriendelijke groet,

De spelers van Ada Dapper, Wetenschapper!

Tabé, Suzan, Tijme, Thom

Bijlage 1:

Wat ik zou willen zijn (liedtekst)

Als ik moet bedenken wat ik straks zou willen zijn
Wanneer ik later zelf volwassen ben
Dan komen er beroepen al tevoorschijn in m'n hoofd
Misschien dat jij er één van deze kent

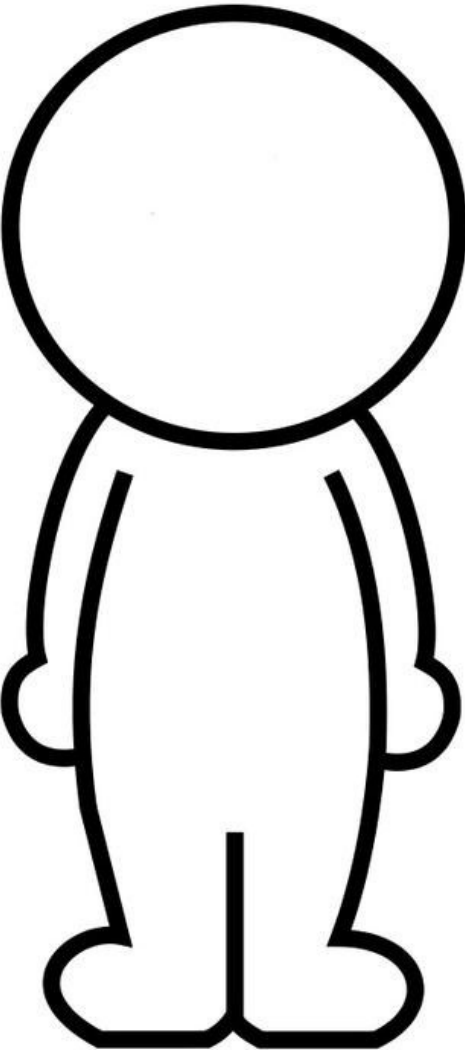
Een dokter of een meester of juf
Een schilder of piloot
Een bakker of een boer in de wei
Een schipper op een boot

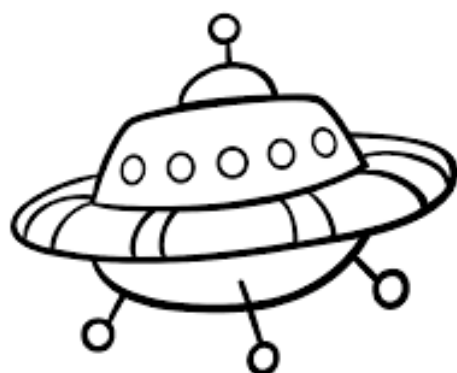
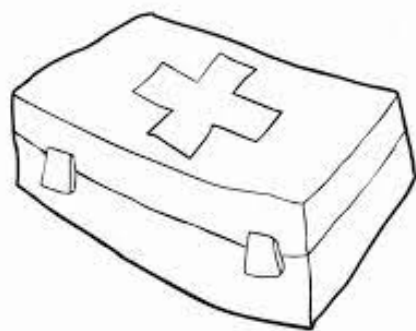
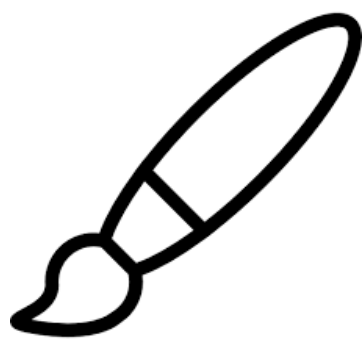
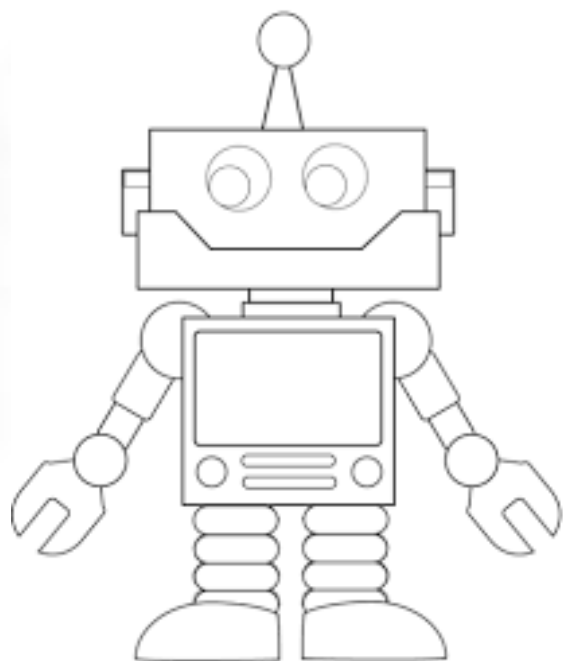
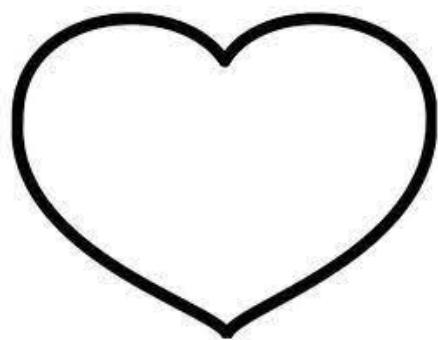
Zoveel leuke dingen die ik straks zou kunnen zijn
Maar misschien een beetje te normaal
Er zijn nog zoveel dingen die ik liever wil gaan doen
Beroepen met een ander soort verhaal

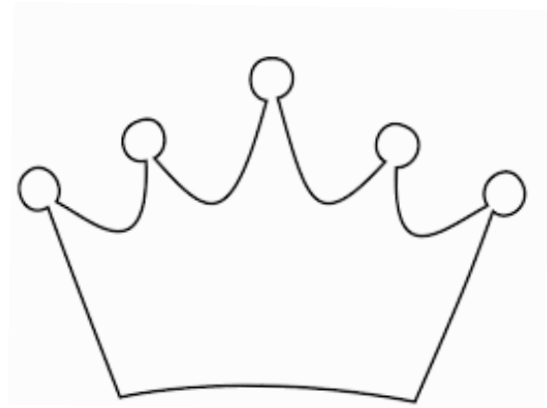
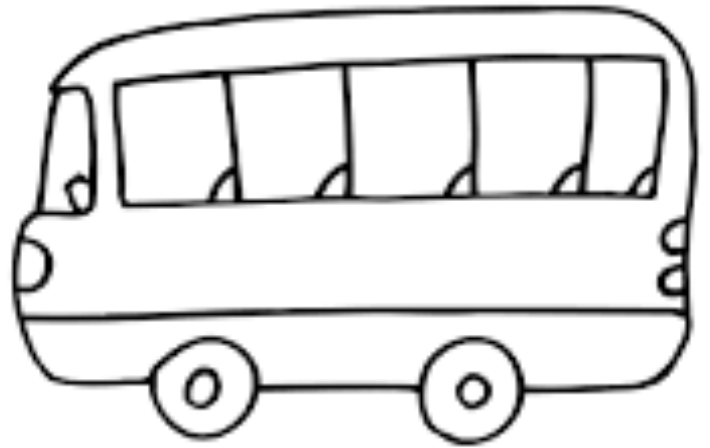
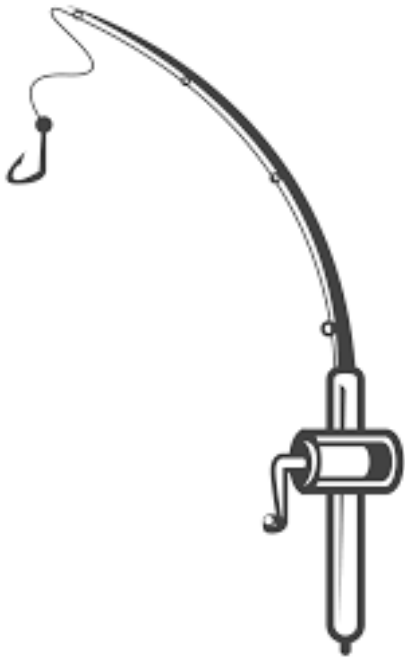
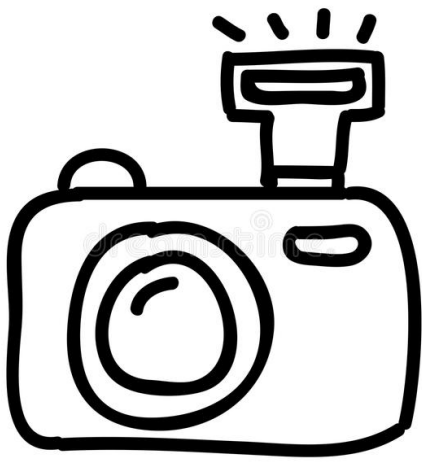
Wolkentemmer of ufopiloot
Reizen naar de zon
Eenhoornrijder of drakenverzorger
Oh, als dat eens kon

Als ik moet bedenken wat ik straks zou kunnen zijn
Dan was dat iets wat helemaal niet bestaat

Bijlage 2: Kleurplaten

Bijlage 3:

